

ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

Предварителните условия представляват набор от правила към земеделските стопани, които е необходимо да бъдат спазени, за да се получава пълният размер на субсидията.

МЕТОДИКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРЕДВАРИТЕЛНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2027 Г.

Приложение към Заповед № РД09-952 на министъра на земеделието и храните от 05.09.2024 г.

Обхваща спазването на законоустановените изисквания за управление (ЗИУ) и националните стандарти за подържане на земята в добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС).

ЗИУ 1 - Действия в областта на политиката за водите (ново от 2023г.)

Цел: Опазване на вътрешнотериториалните повърхностни води, преходните води, крайбрежните води и подземните води от замърсяване с фосфати.

Приложимо законодателство:

Директива 200/60/ЕО; Закон за водите; Закон за опазване на земеделската земя; Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието.

Обхват:

- При използване на вода за **напояване**;
- При използване на органични **утайки** от промишлени и други води и битови отпадъци чрез употребата им в земеделието;
- При **отвеждане** на вещества и материали, съдържащи **фосфати в подземните води**.

ЗИУ 1 - Действия в областта на политиката за водите (ново от 2023г.)

Изпълнение:

- При напояване е необходимо **разрешително за водоземане** по чл.44, ал.1 от Закон за водите от оператор, стопанисващ съответния водоизточник (Басейнова дирекция, община, физическо или юридическо лице и др.), или договор с "Напоителни системи" ЕАД. Кладенците подлежат на регистрация в съответната Басейнова дирекция. При еднократна поливка е необходим документ, уреждащ взаимоотношенията с доставчика на водата (напр. документ за плащане).
- При използване на органични утайки като продукти за торене е необходимо **разрешение** по чл.6, ал.1, т.3 от ЗОЗЗ, издадено от БАБХ. Разрешението се издава **за еднократно внасяне** на определено количество утайка **за конкретна площ**. Следи се за спазване на срок за прибиране на фуражите (45 дни) и реколтата (10 месеца), както и да не се използват в крайбрежни заливаеми ивици, или вододайни зони.
- Не се допуска пряко и непряко отвеждане на вещества, съдържащи фосфати (минерални торове, пепел и др.) в подземните води.

Пряко отвеждане е налице когато веществата под форма на течност постъпват/се вливат в подземните води без филтрация през почвата или скалите. Обикновено за целта се използват съоръжения, служещи да извършат прякото отвеждане.

Непряко отвеждане на замърсители в подземните води е налице когато постъпването на веществата става след филтрация през почвата и скалите, при директното им съхранение върху почвата.

ЗИУ 2 – Опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници

Цел: Ограничаване на замърсяването на водите в нитратно уязвимите зони

Приложимо законодателство:

Директива 91/676/ЕИО; Наредба №2 от 13.09.2007 за опазване на водите от замърсяване с нитрати; Заповед №РД-606/28.08.2019г за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони; Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони.

Обхват:

- при употреба на азотосъдържащи торове (органични и минерални/неорганични);
- при употреба на терени с наклон;
- при съхранение на азотосъдържащи торове.

Изпълнение:

- Спазват се редица забрани и изисквания относно периодите на торене, начина на внасяне, количеството на азотосъдържащите торове. При наличие на терени с наклон, е необходимо да има отстояние от повърхностни водни обекти, в зависимост от големината на наклона.
- Трябва да се спазват изисквания и забрани при почви с лек механичен състав, замръзнали и преовлажнени почви.
- При съхранение на оборски тор се съблюдава за наличие на съоръжения, с достатъчен капацитет, съобразен с броя, вида и начина на отглеждане на селскостопански животни и периода на съхранение на субстанцията. Не се допуска съхранение на тор директно върху, почвената покривка.
- Съхранение на тревни фуражи, да не е директно върху почвата, както и до повърхностни водни обекти.
- При съхранение на минерални (неорганични) торове се спазват забрани и изисквания, свързани с наличието на специализирани складови помещения, техническото им състояние, степента на противопожарна безопасност и начина на съхранение на различните видове торове.

Изпълнение:

- Водят се записи и се поддържа документация от бенефициерите:
  - Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене, фактури, договори, ППП за закупуване на торове;
  - Дневници за съхранение и складиране на торове - органични и минерални, Документи за отглежданите животни (Регистър, Справки), Документи за правно основание за ползване на земя. Договор/споразумение за извозване или преработка на тор;
  - Документи за извършено авиационно торене (скици на площите, борден журнал);
  - Издадена документация от органите на пожарна безопасност.

ЗИУ 3 – Опазване на дивите птици и техните местообитания

ЗИУ 4 - Опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна

Спазване на забраните в защитените зони по Натура 2000

- Забрана за косене от 15 март до 15 юли на постоянно затревени площи (пасища, ливади и мери)
- Забрана за премахване на характеристиките на ландшафта (синори, единични и група дървета) при ползването на земеделските земи.
- Забрана за разораване и залесяване на ливади, пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения.
- Забрана за употреба на минерални торове в постоянно затревени площи.
- Забрана за използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и храните.

**ЗИУ 5 – Законодателство за
храните и фуражите (Регламент
(ЕО) № 178/2002)**

ЗИУ 5.1 Забрана за пускане на пазара на храни, които са вредни за здравето и негодни за консумация от човека

ЗИУ 5.2 Забрана за пускане на пазара на фуражи с неизвестен произход и/или които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните, получени от тях, опасни за консумация от човека.

ЗИУ 5.3 Забрана за хранене на животните с фуражи с неизвестен произход и/или които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните, получени от тях, опасни за консумация от човека.

ЗИУ 5.4 Осигуряване на проследимост на всички продукти, влизащи и напускащи стопанството

ЗИУ 5.5 Изисквания за:

- А. адекватни мерки при складиране/третиране на отпадъци и опасни субстанции;
- Б. коректна употреба на фуражни добавки и пестициди;
- В. предотвратяване внасянето и разпространението на болести;
- Г. коригиращи действия при дадени предписания от официален контрол;
- Д. водене на документация, съгласно изискванията на пряко приложимото право на ЕС и Закона за фуражите;

ЗИУ 5.6 Здравни изисквания към суровото мляко и производството на коластра

ЗИУ 5.7 Изисквания към помещенията и оборудването за добив и съхранение на мляко и коластра

ЗИУ 5.8 Хигиенни изисквания по време на доене, събиране и транспортиране на мляко и коластра

ЗИУ 5.9 Изисквания за правилно съхранение на яйца при производителя

ЗИУ 5.10 Изисквания за правилно складиране и разпространение на фуражи

ЗИУ 5.11 Изисквания с оглед спазване на максимално допустимите граници на остатъчни количества от ветеринарни лекарствени продукти в храните от животински произход за

ЗИУ 5.12 Изисквания с оглед спазване на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи

Изисквания:

- Обекта да разполага с Удостоверение за регистрация преди 09.06.2020г., съгласно чл. 12 от Закона за храните (отменен след 09.06.2020г.) и/или същият да е регистриран и одобрен, съгласно изискването на чл. 23 от Закона за храните (след 09.06.2020г.) и да е регистриран съгласно чл.26 или одобрен съгласно чл. 31 от Закона за храните (предоставя се Удостоверение за одобрение).
- Обекта да разполага с разработена програма за самоконтрол - Система за Управление на Безопасността на Храните - **СУБХ, съизмерима с вида и размера на производството**, която включва добри практики за производство, преработка и/или дистрибуция на храни, или постоянна процедура или процедури в съответствие с чл. 26 от Закона за храните, **и която се изпълнява.**

(**Самоконтрол по СУБХ е система**, включваща добри производствени и хигиенни практики и процедури, основаващи се на принципите на Системата за анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР), **разработена от бизнес оператора с храни, за да гарантира**, че храната, местата на първично производство и обектите за производство, преработка и/или дистрибуция на храни, включително извършваните в тях дейности, отговарят на нормативните изисквания и включва цялата документация, която е съотносима към дейността по оценка на опасностите и за контрол на критичните точки - т. 15 от пар.1 на Допълнителните разпоредби от Закона за храните).

Изисквания:

- Регистрация по Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани;
- Декларация за дейности извършвани с първични фуражи (в случай че оперира с фуражи) - Приложение № 3 към чл. 8, ал. 4 от наредба № 3/1999, с **коректно отразяване на дейностите, извършвани в стопанството през календарната година.**
- Система за Управление Безопасността на Храните(Фуражите) – СУБХ(Ф), **съизмерима с вида и размера на производството** , която включва програми за Добри Производствени и Хигиенни Практики- ДПХП, в съответствие с чл.25 и чл.26 от Закона на фуражите и спазване на изискванията на Приложение I на Регламент (ЕО) № 183/2005, отнасящи се до първичното производство на фуражи и **която се изпълнява.**
- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи
- Операторът да води записи с цел изпълнение на изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002, с които да докаже, че осигурява пълна проследимост на храните и материалите за производство на храни на всеки етап от производството, преработката и разпространението.

ЗИУ 6 – Забрана на употребата на определени субстанции с хормонално и тиреостатично действие и на бета-агонисти в животновъдството (Директива 96/22/ЕО)

ЗИУ 6.1 Забрана за употреба на забранени вещества* при отглеждането на продуктивни животни във фермите и на аквакултури.

*Забранени вещества: тиреостатични субстанции, стилбени, стилбенови производни, техни соли и естери; 17 бета-естрадиол и неговите естери; бета-агонисти; субстанции с естрогенно (различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери), андрогенно или гестагенно действие.

Приложимост

Изискването е приложимо в земеделски стопанства, при отглеждането на продуктивни животни във фермите и в обекти за отглеждане на аквакултури.

Изисквания

- Забрана за употреба на забранени вещества
- употребата на забранени вещества, посочени в Директива 96/22/ЕО, при отглеждането на продуктивни животни във фермите и/или аквакултури, да се извършва само под официален ветеринарен контрол и с разрешен за употреба ВЛП

ЗИУ 6.2 Забрана за пускане на пазара за консумация от човека на животни и аквакултури, третирани със забранени вещества*.

ЗИУ 6.3 Забрана за пускане на пазара на месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

ЗИУ 6.4 Забрана за преработване или предаване за преработка на аквакултури и месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

Изисквания:

месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно или бета-агонистично действие, да се пуска на пазара след изтичане на карентният срок на съответната субстанция, преди животните да бъдат заклани.

- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно действие или бета-агонисти, да се пуска на пазара при спазване на условията:

1. животните да са третирани със субстанции, включени в състава на лицензиран за употреба и разрешен ВЛП;
2. да са спазени приложимите изисквания при отглеждане на животните и аквакултури посочени в ЗИУ 6.1.

**ЗИУ 7 – Ограничения при
използването на продукти за
растителна защита (ПРЗ)**

Регламент (ЕО) № 1107/2009

Закон за защита на растенията

Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене

- ▶ <https://bfsa.egov.bg/wps/portal/bfsa-web/home/bfsa.for.business/document.speciments.for.famers>
- ▶ [Дневник за проведени растителнозащитни мероприятия и торене](#)

Задължителни защитни зони и отстояние от пчелини при употреба на ПРЗ

- ▶ С наземна техника:
  - ▶ **не по-малко от 50 м**, когато посоката на вятъра е обратна на пчелините;
  - ▶ **не по-малко от 150 м**, когато посоката на вятъра е към пчелините;
- ▶ Чрез въздушно пръскане:
  - ▶ **не по-малко от 200 м**, когато посоката на вятъра е обратна на пчелините;
  - ▶ **не по-малко от 800 м**, когато посоката на вятъра е към пчелините.

ЗИУ 7– Ограничения при използването на продукти за растителна защита (Регламент (ЕО) № 1107/2009)

ЗИУ 7.1. Забрана за употреба на неразрешени продукти за растителна защита при производството на растения и растителни продукти, в т.ч. посевен и посадъчен материал:

1. Спазва се изискването да се използват само разрешени продукти за растителна защита (ПРЗ).

Изискване:

1. Прави се справка в Национален електронен регистър на продуктите за растителна защита, за които е издадено разрешение за пускане на пазара и употреба:

Линк:

https://iisr.egov.bg/jasperserver/flow.html?_flowId=viewReportFlow&_flowId=viewReportFlow&ParentFolderUri=/public/pest&reportUnit=/public/pest/home&standAlone=true&j_username=public&j_password=public

1. Води се „Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене“, от който е видно, дали са използвани продукти за растителна защита в стопанството.
2. Съхраняват се фактури за закупуване и/или други документи, откъдето се установява вида на използвания продукт

ЗИУ 7.2. Забрана за употреба на продукти за растителна защита извън обхвата на разрешената употреба, в несъответствие с условията посочени върху етикета на продукта и в доза, която надвишава максималната разрешена доза на единица площ.

Изискване:

1. Използваният пестицид да е в съответствие с условията, посочени върху етикета на продукта и в доза, която не надвишава максимално разрешената за единица площ

ЗИУ7.2.1 Забрана за употреба на продукти за растителна защита извън обхвата на разрешената употреба, в несъответствие с условията посочени върху етикета на продукта и в доза, която надвишава максималната разрешена доза на единица площ.

- • ПРЗ използван ли е в посочената доза/концентрация на етикета
- • ПРЗ има ли регистрация при съответната култура, фенофаза и вредител
- • ПРЗ използван ли е от лица в съответствие с регистрираната категория на употреба

➤ **Изискване:**

- Дозите на използваните пестициди се проверяват в „Списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита

Линк:

https://iisr.egov.bg/jasperserver/flow.html?_af=flowId=viewReportFlow&_af=flowId=viewReportFlow&ParentFolderUri=/public/pest&reportUnit=/public/pest/home&standAlone=true&j_username=public&j_password=public

- Води се „Дневник за проведените растително защитни мероприятия и торене

ЗИУ 7.2.2 Спазва се изискването ПРЗ да се използват съгласно условията на употреба, посочени върху етикета

- брой възможни приложения
- метод на приложение
- място на употреба

➤ **Изискване:**

- Условията на употреба се водят в Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене.

- При употреба на препарати от „ I-ва професионална група“ да са налични табели с надпис „Отровно“ на третираните площи

ЗИУ 7.3. Забрана за прибиране на продукцията с остатъчни вещества от продукти за растителна защита

- Забрана за прибирането на земеделската продукция преди изтичането на карантинния срок на употребените продукти за растителна защита.

Изискване:

- При използвани продукти за растителна защита се записват карантинният им срок и датата на прибиране на реколтата в Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене.

Важно: *Отпада от Наредба 12 от 2023 г. за условията и реда за употреба на продукти за растителна защита изискването от алинея 8 в чл. 11, която гласи: „За целите на самоконтрола земеделските стопани изследват поне една растителна проба от всеки вид земеделска продукция за остатъци най-малко от приложените върху нея пестициди през предходната и текущата година, непосредствено преди прибиране на реколтата директно от полето, и предоставят лабораторните резултати от анализ на следващите участници от агрохранителната верига.“*

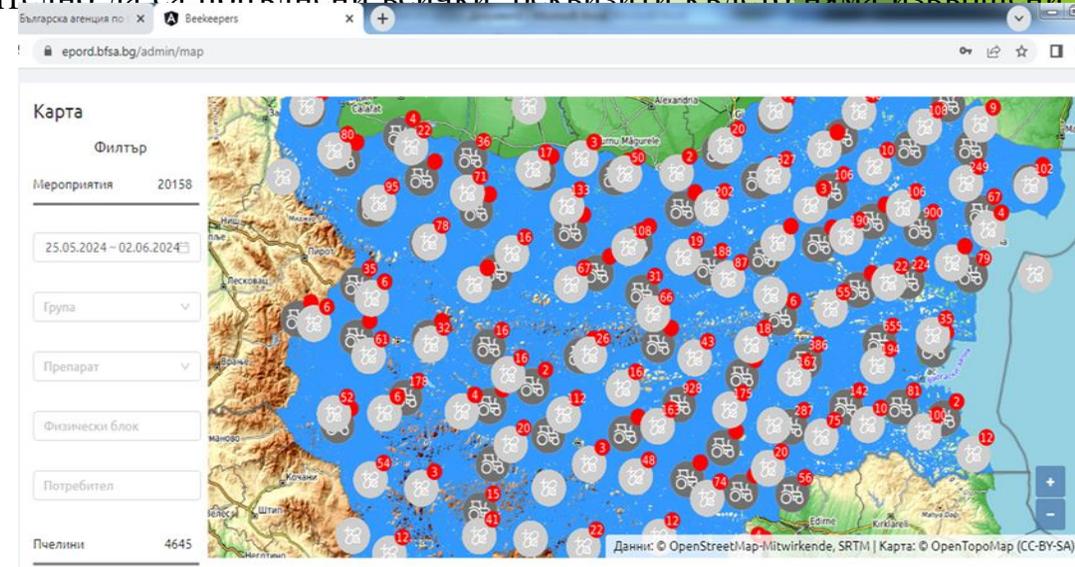
ЗИУ 7.4. Спазване на Принципите на добрата растително-защитна практика при опазването на растенията и растителните продукти от вредители и изисквания при употреба на ПРЗ:

Изискване:

- В „Дневникът за проведените растително защитни мероприятия и торене“ е задължително да са попълнени всички реквизити където няма извършени мероприятия.
- Да има регистрация в ЕПОРД

Линк: Обявяване на растително защитните мероприятия с цел опазване на пчелните семейства - ЕПОРД:

<https://bfsa.egov.bg/wps/portal/bfsa-web/home/epord>

***ЗИУ 8 – Действия за постигане на
устойчива употреба на пестициди
(Директива 2009/128/ЕО)
Закон за защита на растенията***

Категория на употреба на продуктите за растителна защита

- ▶ Продуктите за растителна защита се категоризират в две категории на употреба - **професионална и непрофесионална.**
- ▶ Професионалната категория на употреба се разделя на две подкатегории - **първа професионална и втора професионална.**

Изисквания към потребителите на продукти за растителна защита при третиране на семена за посев

- ▶ **Продуктите за растителна защита се прилагат при третиране на семена за посев:**
- ▶ със специализирана техника и оборудване за третиране на семена за посев;
- ▶ от лица, които притежават валиден сертификат по чл. 83 от ЗЗР;
- ▶ под контрола на агроном с професионално направление "Растителна защита" или "Растениевъдство";
- ▶ с използване на лични предпазни средства.

ЗИУ 8.1. Изискване за наличие на сертификат по чл.83 от Закона за защита на растенията на земеделските стопани, които употребяват ПРЗ от първа и втора професионална категория на употреба.

- продукти за растителна защита от **първа професионална** категория на употреба - от потребители със **сертификат по чл. 83** и под контрола на агроном "Растителна защита" или "Растениевъдство";
- продукти за растителна защита от **втора професионална** категория на употреба - от потребители със **сертификат по чл. 83**;
- продукти за растителна защита от **непрофесионална** категория на употреба - от лица, навършили **18 години**.

ЗИУ 8.2. Изискване за използване на защитни средства при работа с ПРЗ от професионална категория на употреба, а при липса на оборудване за прилагане на продукти за растителна защита в стопанството се изисква договор за външна услуга с правоспособен оператор.

Изискване:

- Защитното облекло да е сертифицирано, обозначено със знака на ЕС и устойчиво на химическо въздействие.
- РЗ-мероприятията, ако не се извършват от стопанина се сключва договор с фирма, извършваща дейността.

Договорът за външна услуга задължително да има следните описани реквизита:

Физическите или юридическите лица, които извършват услугата "Пръскане с ПРЗ на земеделски култури", трябва да отговарят на следните условия:

1. да имат сключен писмен договор със собственика или ползвателя на земеделския имот, в който е посочен номерът на имота, землището, декарите, земеделска култура, фенофаза, вредител, ПРЗ, доза, карантинен срок и други относими, по преценка на страните по договора, данни;
2. да притежават сертификат по чл. 83 от ЗЗР;
3. да използват специализирана техника и оборудване за прилагане на ПРЗ, които да отговарят на изискванията на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника и/или на Закона за гражданското въздухоплаване;
4. да записват в дневника по чл. 11, ал. 2 данните за извършеното растителнозащитно мероприятие с ПРЗ.

ЗИУ 8.3 Изискване за периодични проверки (инспекция) за *техническа изправност* на оборудването за прилагане на ПРЗ или подадено заявление съгласно Чл. 4. Ал.2 от НАРЕДБА No 5 от 3.02.2016 г. за периодичните проверки на оборудването за прилагане на продукти за растителна защита.

Изискване:

- ❖ Закупените нови пръскачки не се проверяват до три години;
- ❖ На тези, които са в период от 3 до 5 години се извършва една проверка;
- ❖ Пръскачки над 5 години се проверяват на всеки три години.

Задължение:

1. Подаване на заявление за включване в графика на всяко физическо или юридическо лице, собственик на регистрирано ОППРЗ, или упълномощено от него лице.

ЗИУ 8.4. Изискване местата на които се приготвя работният разтвор за третиране на земеделски площи да са на разстояние не по-малко от:

1. 100 м от административни и жилищни сгради, регистрирани животновъдни обекти, в т.ч. и пчелини, предприятия за производство на фураж и храни за животни, складове за съхранение на фураж и на растения и растителни продукти;
2. 200 м от повърхостни водни обекти, водоизточници и вододайни зони;
3. 25 м от напоителни канали;
4. 100 м от защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, на чиито територии е забранено използването на ПРЗ

Изискване:

1.Изискването е приложимо при всички стопанства, употребяващи пестициди и приготвящи разтвори на територията на стопанство.

- Приготвянето на работния разтвор се извършва на специално определено за това място, безопасно за околната среда и при спазване на указанията, посочени в етикета на ПРЗ.

ЗИУ8.5 Изискване за съхранение на ПРЗ в складове при на земеделски стопани, обособени в стопанството им. В складовете се съхраняват ПРЗ от втора професионална категория на употреба и непрофесионална категория на употреба, а ПРЗ от първа професионална категория на употреба трябва да се съхраняват в метален заключващ се шкаф.

Изискване:

- Складовете за съхранение на ПРЗ на земеделските стопани се изграждат самостоятелно или са специално обособени места в стопанството им;
- В складовете се съхраняват ПРЗ, предназначени само за употреба в стопанството;
- Складовете трябва да са:
- безопасни и с контролиран достъп;
- сухи и прохладни; без достъп на пряка слънчева светлина; с обособено място за временно съхранение на празните опаковки от ПРЗ.

ЗИУ 8.5. Изискване за съхранение на ПРЗ в складове при на земеделски стопани, обособени в стопанството им. В складовете се съхраняват ПРЗ от втора професионална категория на употреба и непрофесионална категория на употреба, а ПРЗ от първа професионална категория на употреба трябва да се съхраняват в метален заключващ се шкаф.

Съхранение на пестициди в рамките на стопанство, което използва професионални опаковки ПРЗ, които се съхраняват в постоянен или временен склад с контролиран достъп, при който:

- ПРЗ да се съхраняват в оригинални опаковки, с етикет на български език;
- Да са в срок на годност, отбелязан на етикета;
- Да са разпределени по функции;
- ПРЗ - I-ва категория да се съхраняват в метален заключващ се шкаф;
- Да има обособена част за препаратите с изтекъл срок на годност;

ЗИУ 8.6 Договори за събиране и транспортиране на празните опаковки от ПРЗ да бъдат сключвани само с лица, притежаващи документи, издадени по реда на от Закона за управление на отпадъците и да имат обособено складово помещение с контролиран достъп за събирането им до извозване.

Изискване:

- ❖ Договор за събиране и транспортиране писмен документ за вземането на празните опаковки от фирми лица регистрирани за обработка на опасни отпадъци.
- ❖ Спазва се изискването празните *малки опаковки до 1л/кг от любителски ПРЗ* при използване, да се третират по начин, не нарушаващ Закона за управление на отпадъците.

Изискване:

- ❖ чрез индивидуални договори с фирми, изземващи/изкупуващи такива отпадъци
- ❖ документи с други земеделски производители, фирми за продажба на пестициди и

Приложимост на изискванията

Степента на контрол на предварителните условия, се определя на ниво стопанство, ниво парцел или ниво животновъден обект (ЖО) в зависимост от приложимите ДЗЕС/ЗИУ, както следва:

- На ниво стопанство, при: ДЗЕС 6а), ДЗЕС 6б), ДЗЕС 7, ДЗЕС 8а), ЗИУ 8
- На ниво парцел, при: ДЗЕС 1, ДЗЕС 2, ДЗЕС 3, ДЗЕС 4, ДЗЕС 5, ДЗЕС 8б), ДЗЕС 8в), ДЗЕС 8 г), ДЗЕС 9, ЗИУ 1, ЗИУ 2, ЗИУ 3, ЗИУ 4, ЗИУ 7
- На ниво ЖО, при: ЗИУ 5, ЗИУ 6, ЗИУ 9, ЗИУ 10 и ЗИУ 11

№	Код	Интервенция	Изискване/стандарт обект на контрол:
1	Еко-БЖ	Еко схема за биологично земеделие (селскостопански животни)	ДЗЕС 1, ДЗЕС 2, ДЗЕС 4, ДЗЕС 5, ДЗЕС 6, ДЗЕС 8, ДЗЕС 9 ЗИУ 6, ЗИУ 9, ЗИУ 11
2	Еко-БРЕИ	Еко схема за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура	ДЗЕС 4, ДЗЕС 8
3	Еко-ЗВПП	Еко схема за запазване и възстановяване на почвения потенциал – насърчаване на зелено торене и органично наторяване	ЗИУ 2
4	Еко-НИП	Еко схема за намаляване използването на пестициди	ЗИУ 7,ЗИУ8
5	Еко-ТН	Еко схема за екологично поддържане на трайните насаждения	ДЗЕС 4, ДЗЕС 5, ДЗЕС 6
6	Еко-ПЗП	Еко схема за екстензивно поддържане на постоянно затревените площи	ДЗЕС 1
7	Еко-ГТ	Еко схема за поддържане и подобряване на биоразнообразието в горски екосистеми	ДЗЕС 8
8	Еко-РОК	Еко схема за разнообразяване на отглежданите култури	ДЗЕС 7
9	БР	Биологично растениевъдство	ДЗЕС 1, ДЗЕС 2, ДЗЕС 3, ДЗЕС 4, ДЗЕС 5, ДЗЕС 6, ДЗЕС 7, ДЗЕС 8, ДЗЕС 9 ЗИУ 1, ЗИУ 2, ЗИУ 3, ЗИУ 4, ~~ЗИУ 5, ЗИУ 6~~ , ЗИУ 7, ЗИУ 8

№	Код	Интервенция	Изискване/стандарт обект на контрол:
10	БП	Биологично пчеларство	ЗИУ 3, ЗИУ 4, ЗИУ 5
11	СИП	Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство	ДЗЕС 6, ДЗЕС 7 ЗИУ 1, ЗИУ 2, ЗИУ 7, ЗИУ 8
12	ПРЗТ	Насърчаване намаляването употребата на продуктите за растителна защита и торове през контрол в краен продукт	ДЗЕС 7 ЗИУ 1, ЗИУ 2, ЗИУ 5, ЗИУ 7 и ЗИУ 8
13	Опрашване	Насърчаване на естественото опрашване	ЗИУ 3, ЗИУ 4
12	Стационарни пчелини	Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени райони от мрежата Натура 2000	ЗИУ 3, ЗИУ 4
13	Подвижно пчеларство	Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства	ЗИУ 3, ЗИУ 4
14	ХЖ-АМР	Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност	ЗИУ 9 , ЗИУ 11
15	СККУ	Отглеждане на устойчиви сортове с разрешени за употреба в биологичното производство продукти за растителна защита	ЗИУ 7, ЗИУ 8
16	СККУ-2	Насърчаване отглеждане на устойчиви сортове	ЗИУ 7, ЗИУ 8

№	Код	Интервенция	Изискване/стандарт обект на контрол:
16 17	СЗМ	Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство	ЗИУ 2
17-18	ОМП	Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство	ЗИУ 2, ЗИУ 9, ЗИУ 11
18 19	Паша	Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)	ДЗЕС 9,ЗИУ 3 ,ЗИУ 4
19-20	ПМ-ОВМ	Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (<i>Branta ruficollis</i>), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи	ЗИУ 3
20 21	ПЗП-деградирани	Възстановяване и поддържане на деградирани пасищни територии	ДЗЕС 1,ЗИУ 2
21 22	Н2000	Плащания за земеделски земи в зони от Натура 2000	ДЗЕС 1, ДЗЕС 8, ДЗЕС 9

Бүтээгдэхүүн Бү!

ЗИУ 5.1 Забрана за пускане на пазара на храни, които са вредни за здравето и негодни за консумация от човека

Приложимост:

Обекти за производство, преработка и разпространение на храни.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти от животински произход до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

Изисквания:

- Обекта да разполага с Удостоверение за регистрация преди 09.06.2020г., съгласно чл. 12 от Закона за храните (отменен след 09.06.2020г.) и/или същият да е регистриран и одобрен, съгласно изискването на чл. 23 от Закона за храните (след 09.06.2020г.) и да е регистриран съгласно чл.26 или одобрен съгласно чл. 31 от Закона за храните (предоставя се Удостоверение за одобрение).
- Обекта да разполага с разработена програма за самоконтрол - Система за Управление на Безопасността на Храните - **СУБХ, съизмерима с вида и размера на производството**, която включва добри практики за производство, преработка и/или дистрибуция на храни, или постоянна процедура или процедури в съответствие с чл. 26 от Закона за храните, **и която се изпълнява.**

ЗИУ 5.1 Забрана за пускане на пазара на храни, които са вредни за здравето и негодни за консумация от човека

(Самоконтрол по СУБХ е система, включваща добри производствени и хигиенни практики и процедури, основаващи се на принципите на Системата за анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР), разработена от бизнес оператора с храни, за да гарантира, че храната, местата на първично производство и обектите за производство, преработка и/или дистрибуция на храни, включително извършваните в тях дейности, отговарят на нормативните изисквания и включва цялата документация, която е съотнесима към дейността по оценка на опасностите и за контрол на критичните точки - т. 15 от пар.1 на Допълнителните разпоредби от Закона за храните).

- При производството, преработката и/или дистрибуцията на храни се прилагат и браншови стандарти и ръководства за добри производствени, търговски и хигиенни практики за храните и за въвеждане, прилагане и поддържане на постоянна процедура или процедури, основаващи се на принципите на системата за анализ на опасностите и критични контролни точки (НАССР) в съответствие с чл. 5 от Регламент (ЕО) № 852/2004 и Приложения II и III от Регламент (ЕО) № 853/2004г - чл.8 от Закона за храните.
- Регистрация на земеделски стопанин по Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.
- Водене на коректни и актуални записи в „Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене" и в дневниците за **прибиране и реализация на продукцията след изтичане на карантинните срокове**, като част от СУБХ, при производство и реализация на храни от растителен произход.
- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи.

ЗИУ 5.2 Забрана за пускане на пазара на фуражи с неизвестен произход и/или които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните, получени от тях, опасни за консумация от човека.

Приложимост:

Регистрирани земеделски стопани, които извършват дейности на ниво първично производство на фуражи и свързаните с това дейности - транспорт, складиране и третиране на първичните продукти на мястото на тяхното производство и транспортни операции за доставка на първични продукти от мястото на тяхното производство до предприятие.

Изисквания :

- Регистрация на земеделски стопанин по Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, заедно с Декларация за дейности извършвани с първични фуражи - Приложение № 3 към чл. 8, ал. 4 от същата наредба, **с коректно отразяване на дейностите, извършвани в стопанството през календарната година.**
- Система за Управление Безопасността на Фуражите - СУБФ, **съизмерима с вида и размера на производството** , която включва програми за Добри Производствени и Хигиенни Практики- ДПХП, в съответствие с чл.25 и чл.26 от Закона на фуражите и спазване на изискванията на Приложение I на Регламент (ЕО) № 183/2005, отнасящи се до първичното производство на фуражи и **която се изпълнява.**
- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи.

ЗИУ 5.3 Забрана за хранене на животните с фуражи с неизвестен произход и/или които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните, получени от тях, опасни за консумация от човека.

Приложимост:

А. Животновъдни обекти, в които се изхранват животни, отглеждани за производство на храни;

Б. Животновъдни обекти, в които се извършва смесване на фуражи, изключително за нуждите на тяхното собствено стопанство, без да се използват ветеринарни лекарствени продукти или междинни продукти, както е определено в Регламент (ЕС) 2019/4, нито добавки или премикси, с изключение на добавки за силаж;

В. Животновъдни обекти, собственост на регистрирани земеделски стопани, които извършват дейности на ниво първично производство на фуражи и свързаните с това дейности - транспорт, складиране и третиране на първичните продукти на мястото на тяхното производство и/или транспортни операции за доставка на първични продукти от мястото на тяхното производство до предприятие.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и хранене на животни, които не се отглеждат за производство на храни, в съответствие с чл. 2, пар. 2, букви а) и в) на Рег. 183/2005г.

ЗИУ 5.3 Забрана за хранене на животните с фуражи с неизвестен произход и/или които имат неблагоприятен ефект върху здравето на животните и правят храните, получени от тях, опасни за консумация от човека.

Изисквания :

- Регистрация на земеделски стопанин по Наредба № 3 от 29 януари 1999 г., заедно с Декларация за дейности извършвани с първични фуражи - Приложение № 3 към чл. 8, ал. 4 от същата наредба, **с коректно отразяване на дейностите, извършвани в стопанството през календарната година.**
- Система за Управление Безопасността на Фуражите - СУБФ, **съизмерима с вида и размера на производството** , която включва програми за Добри Производствени и Хигиенни Практики- ДПХП, в съответствие с чл.25 и чл.26 от Закона на фуражите и спазване на изискванията на Приложение I на Регламент (ЕО) № 183/2005, отнасящи се до първичното производство на фуражи и **която се изпълнява.**
- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи, както и **актуални документи за закупени и изхранвани фуражи, сертификати за качество, етикети, декларация за произход на закупеният фураж.**

ЗИУ 5.4 Изискване да бъде осигурена проследимост на всички продукти, влизащи и напускащи стопанството

Приложимост:

В земеделски стопанства, на всички етапи от производството, преработката, разпространението и изхранването на фуражи, както и от производството, преработката и разпространението на храни или вещества(материали),които са предназначени или се очаква да бъдат вложени в дадена храна или фураж.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия в съответствие с чл.1 пар.2, буква а) и буква б) на Рег. 852/2004г. и хранене на животни, които не се отглеждат за производство на храни, в съответствие с чл. 2, пар. 2, буква в) на Рег 183/2005г.

Изисквания

- Операторът да води записи, в изпълнение на изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002, с които да докаже, че осигурява **пълна проследимост на фуражите** – от закупените/произведени фуражи до изхранването на животните или реализация до други предприятия.

(входящ и изходящ дневник за фуражи, дневник за производство на фуражи и дневник за изхранваните на животните фуражи и съотносими документи).

ЗИУ 5.4 Изискване да бъде осигурена проследимост на всички продукти, влизащи и напускащи стопанството

Изисквания

- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи.
- Фуражите за бъдат закупувани само от одобрени или регистрирани оператори във фуражния сектор или регистриран земеделски стопанин, който извършва дейности на ниво първично производство на фуражи.
- Операторът да води записи с цел изпълнение на изискванията на чл. 18 от Регламент (ЕО) № 178/2002, с които да докаже, че осигурява пълна проследимост на храните и материалите за производство на храни на всеки етап от производството, преработката и разпространението.
- Храните, които се реализират, да са подходящо етикетирани и придружени със съответните придружителни и/или търговски документи.
- Записите за проследимост на храни и фуражи да се водят редовно и да се съхраняват в стопанството.

ЗИУ 5.5

Изисквания за:

- А. адекватни мерки при складиране/третиране на отпадъци и опасни субстанции;
- Б. коректна употреба на фуражни добавки и пестициди;
- В. предотвратяване внасянето и разпространението на болести;
- Г. коригиращи действия при дадени предписания от официален контрол;
- Д. водене на документация, съгласно изискванията на пряко приложимото право на ЕС и Закона за фуражите;

Приложимост

Изискването е приложимо във всички земеделски стопанства под официален контрол, в които се:

- складира/третира отпадъци и опасни субстанции;
- отглеждат се животни и/или растения;
- използват се фуражни добавки и пестициди;
- извършват се дейности по производство, приготвяне, преработка, съхранение, транспорт или разпространение на
храни и/или фуражи;

ЗИУ 5.5

Изисквания за:

А. адекватни мерки при складиране/третиране на отпадъци и опасни субстанции;

Изисквания:

А

- фуражите да се складираат отделно от химикали и други продукти, забранени за хранене на животни.
- обработени с лекарства фуражи и необработени с лекарства фуражи, предназначени за различни категории или видове животни, да се складираат отделно и по такъв начин, че да не се допуска риск от подаване на фураж към животни, които не са планирани за това.
- отпадъците и опасните вещества да се съхраняват отделно в специализирани помещения и/или контейнери при подходящи условия и да се обработват по сигурен начин, за да се избегнат опасни замърсявания.
- при стопанства, използващи продукти за растителна защита, да няма пресичане на потоци и общи помещения при съхранението на отпадъци и фуражи.
- наличие на актуален договор с фирма за обезвреждане на опасни отпадъци и субстанции, която е оторизирана за съответната дейност и потвърдителни документи за извършената дейност, през календарната година.
- наличие на подходящо съоръжение в животновъдния обект за безопасно съхранение на странични животински продукти (СЖП) до предаването им за унищожаване или употреба и потвърдителни документи за извършената дейност от оторизирана за съответната дейност фирма.
- в изпълнение на програмата за самоконтрол да се отчетат резултатите от всички релевантни анализи, проведени върху проби, взети от първични продукти или други проби, имащи отношение към безопасността на фуражите.

ЗИУ 5.5

Изисквания за:

Б. коректна употреба на фуражни добавки и пестициди;

Б

- да се извършва регламентирана употреба на фуражни добавки и премикси от фуражни добавки
- регистрация на земеделският стопанин в регистър на БАБХ, за извършваната дейност/ти по първично производство на фуражи и свързаните с това операции в стопанството, което е установено при проверката.
- отразяване на коректни и актуални записи в "Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене".
- предоставяне на актуални документи, удостоверяващи доставката на фуражи, фуражни добавки, премикси от фуражни добавки, пестициди в стопанството, които да са закупени от лицензирани оператори.
- актуални резултати от анализи/изпитвания, извършвани върху проби, взети от растения или други проби, имащи значение за човешкото здраве, за проверяваната календарна година.

ЗИУ 5.5

В. предотвратяване внасянето и разпространението на болести;

- предприемане на мерки от фермерите за предотвратяване на възникването и разпространението на заразни болести, които се предават на човека чрез храни, включително като вземат предпазни мерки, когато се внасят нови животни и като докладват на компетентния орган при съмнение за наличие на огнища на заразни болести.
- актуален договор с регистриран ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект.
- изпълнение и спазване от фермера на наложени от компетентния контролен орган предписания и/или възбрани на животни и/или на животновъдния обект, при установяване на такива за проверяваната календарна година;
- актуални и коректни вписвания в дневник на собствениците/ползватели на животновъдни обекти за проведените лечебно-профилактични мероприятия - образец БАБХ- КВМПИДВМС- 67, като част от програмата за самоконтрол.
- регистрация по Закона за ветеринарномедицинската дейност - чл.137.
- спазват се изискванията за биосигурност и да предоставя информация и актуални документи за предприетите мерки и осигурените защитни средства.

ЗИУ 5.5

Г. коригиращи действия при дадени предписания от официален контрол;

- предприети са необходимите мерки и в съответните срокове, за отстраняване на нередовностите, след издадени предписания и документи от официалния контрол, относно дейността, свързана с животни, фуражи, храни, растителни продукти и ВЛП, които се съхраняват в стопанството.

ЗИУ 5.5

- Д. водене на документация, съгласно изискванията на пряко приложимото право на ЕС и Закона за фуражите;
- налична актуална програма за вземане на проби от храни, относно безопасност, замърсители над максимално допустимите количества и др., която да се изпълнява.
  - програма за вземане на проби от фуражи и храни за нежелани вещества и наднормени количества пестициди.
  - налични протоколи от извършен анализ/изпитване на проби от фуражи и храни за нежелани вещества и наднормени количества пестициди, за съответната календарна година.
  - наличен дневник на собствениците/ползватели на животновъдни обекти за проведените лечебно-профилактични мероприятия- образец на БАБХ- КВМПИДВМС- 67, включително за коректни и актуални записи в него, като част от програмата за самоконтрол.
  - наличен дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене, включително за коректни и актуални записи в него.
  - регистрация на земеделски стопанин по Наредба № 3 от 29 януари 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани, заедно с Декларация за дейности извършвани с първични фуражи, съгласно Приложение № 3 към чл. 8, ал. 4.
  - декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002г.
  - актуален договор с регистриран ветеринарен лекар.
  - актуални и коректни записи за вида и количеството на постъпилите фуражи, суровини и материали за производство на храни.
  - актуални и коректни документи за унищожаване или предаване за употреба на странични животински продукти (СЖП).

ЗИУ 5.6 Здравни изисквания към суровото мляко и производството на коластра.

Приложимост:

Проверимите изисквания, към периода на проверката на място, за стопанства, в които се отглеждат животни за добив и реализация на сурово мляко и/или коластра.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти от животински произход до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, директно снабдяващи крайния потребител, в съответствие с чл.1 пар.2, букви а), б) и в) на Рег. 852/2004г. и по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

Изисквания

- суровото мляко и коластра да са добити от животни, които са в добро здравословно състояние, не показват признаци на заболяване, което може да има за резултат замърсяване на млякото и коластрата и по-специално, които не страдат от инфекция на половата система съпроводено с отделяне на секрет, ентерит, съпроводен с диария и треска или зачервяване на вимето.

- суровото мляко и коластра да са добити от животни, които нямат рана на вимето, която може да засегне млякото и коластрата, и при които животни не са прилагани неразрешени ВЛП и не са били подлагани на незаконно лечение.

ЗИУ 5.6 Здравни изисквания към суровото мляко и производството на коластра.

Изисквания

- суровото мляко и коластра да са добити от животни, по отношение на които, в случаите, когато са назначени разрешени ВЛП, са наблюдавани карентните срокове, предписан за тези ВЛП.
- водене на актуални и коректни вписвания в дневник на собствениците/ползватели на животновъдни обекти за проведените лечебно-профилактични мероприятия - образец БАБХ- КВМПИДВМС- 67, както и на актуални и коректни записи за идентификацията на животните, които са подложени на лечение или профилактика, като част от програмата за самоконтрол.
- предоставяне на актуални и коректни документи, удостоверяващи унищожаване на млякото, добито от животни, които са подложени на лечение или профилактика.
- суровото мляко и коластра да са добити от животни, принадлежащи към стадо/стопанство, което е свободно или официално свободно от бруцелоза и туберкулоза, съгласно изискването, посочено в Раздел IX на регламент 853/2004 от 29 април 2004 година, относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход.

ЗИУ 5.7

Изисквания към помещенията и оборудването за добив и съхранение на мляко и коластра:

А. Съоръженията за доене и помещенията, където се съхраняват мляко и коластра, обработват и охлаждат, трябва да бъдат разположени и конструирани така, че да се ограничи рискът от замърсяване на млякото и коластрата;

Б. Помещенията за съхраняване на млякото и коластрата трябва да са разположени извън помещенията, в които се отглеждат животните, да са защитени срещу вредители и да притежават съоръжения за хладилно съхранение на млякото;

В. Повърхности на оборудване, които са предназначени да влязат в контакт с мляко и коластра (съдове, прибори, контейнери, резервоари и т.н. – предназначени за доене, събиране или транспортиране), да са от гладки, лесни за измиване и нетоксични материали.

Приложимост:

Изискванията са приложими за стопанства, в които се отглеждат животни за добив, съхранение и реализация на сурово мляко и/или коластра.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти от животински произход до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, директно снабдяващи крайния потребител, в съответствие с чл.1 пар.2, букви а), б) и в) на Рег. 852/2004г. и по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

ЗИУ 5.7

Изисквания:

А

- съоръженията за доене и помещенията, където се съхраняват, обработват и охлаждат мляко и коластра, да са разположени и конструирани така, че да е ограничен рискът от замърсяване на млякото и коластрата.

Б

- помещенията за съхранение на млякото и коластрата да са разположени извън помещенията, в които се отглеждат животните. Същите са хигиенизирани и защитени срещу вредители и притежават съоръжения за хладилно съхранение на млякото.

В

- повърхностите на оборудването, които са в контакт с мляко и коластра (съдове, прибори, контейнери, резервоари и т.н. – предназначени за доене, събиране или транспортиране) да са почистени и дезинфекцирани, където е необходимо и да са изработени от гладки, лесни за измиване и нетоксични материали.

ЗИУ 5.8

Хигиенни изисквания по време на доене, събиране и транспортиране на мляко и коластра:

А. Преди започване на доенето, млечните папили, вимето и местата около тях се почистват;

Б. Идентифицирани ли са животните, подложени на медицинско лечение, които могат да пренесат остатъчни вещества в млякото и коластрата и допускат ли се мляко и коластра, добити от такива животни, преди края на предписания карентен период, да се използват за консумация от човека;

В. Поддържат ли се необходимите температурни условия на млякото по време на съхранение и транспорт.

Приложимост:

Изискванията са приложими за стопанства, в които се отглеждат животни за добив, съхранение и реализация на сурово мляко и/или коластра.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти от животински произход до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, директно снабдяващи крайния потребител, в съответствие с чл.1 пар.2, букви а), б) и в) на Рег. 852/2004г. и по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

ЗИУ 5.8 Хигиенни изисквания по време на доене, събиране и транспортиране на мляко и коластра:

Изисквания:

А

- преди започване на доенето млечните папили, вимето и местата около тях да се почистват.

Б

- животните, които са подложени на медицинско лечение или профилактика и могат да пренесат остатъчни вещества в млякото и коластрата, да бъдат надлежно идентифицирани и не се допуска мляко и коластра, добити от такива животни, преди края на предписаният карентен срок, да се използват за консумация от човека.

В

- да бъдат поддържани необходимите температурни условия на млякото по време на съхранение и транспорт. Веднага след доене, млякото и коластрата се съхраняват в чисто помещение, предназначено за целта и оборудвано по начин, при който да се избегне замърсяване. Млякото трябва да бъде охладено незабавно до температура не по-висока от + 8 °С в случай на ежедневно събиране или до температура не по-висока от + 6 °С в случай, че събирането не е ежедневно; коластрата трябва да се съхранява отделно и незабавно да бъде охладена до температура не по-висока от + 8 °С в случай на ежедневно събиране или до температура не по-висока от + 6 °С в случай, че събирането не е ежедневно или да се замрази.

ЗИУ 5.9

Изисквания за правилно съхранение на яйца при производителя.

Приложимост:

Стопански субекти, които управляват предприятия за производство на храни (яйца) и в стопанството на кандидата/ползвателят.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти от животински произход до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, директно снабдяващи крайния потребител, в съответствие с чл.1 пар.2, букви а), б) и в) на Рег. 852/2004г. и по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход.

Изисквания:

- операторът да има създадени условия и да води актуални и коректни записи за насочване за преработка или унищожаване на счупени, пукнати и с непълно развита черупка яйца.
- операторът да е създал подходящи хигиенни условия за съхранение на яйцата в обекта. Съхранението на яйца се извършва при температура + 5 + 18 °С.
- в помещенията на производителя, и до продажбата им на потребителя, яйцата да са съхранявани чисти,

ЗИУ 5.10

Изисквания за правилно складиране и разпространение на фуражи

Приложимост

Изискването е приложимо във всички земеделски стопанства, в които се извършва складиране и разпространение на фуражи.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и хранене на животни, които не се отглеждат за производство на храни, в съответствие с чл. 2, пар. 2, букви а) и в) на Рег. 183/2005г.

Изисквания

- фуражите да се складират отделно от химикали и други продукти, забранени за хранене на животни и при спазване на изискванията за биосигурност.
- обработени с лекарства фуражи и необработени с лекарства фуражи, предназначени за различни категории или видове животни, да се складират по такъв начин, че да се намали рискът да се подава фураж към животни, които не са планирани за това.
- складовите участъци и контейнери да се почистват редовно, за да се избегне кръстосано замърсяване.
- семената за посев да се съхраняват отделно от фуражите и по подходящ начин, който не позволява достъп на животните до тях.
- превозните средства за транспортиране във фермата и оборудването за подаване на фураж да се почистват редовно, и по-специално когато се използват за доставка и дистрибуция на обработени с лекарства фуражи.
- водене на актуални и коректни записи, за извършваните и приложими в стопанството дейности за биосигурност и хигиенна поддръжка на складовете и съоръженията за съхранение на фураж, както и на транспортните средства и оборудването за подаване на фураж.

ЗИУ 5.11

Изисквания с оглед спазване на максимално допустимите граници на остатъчни количества от ветеринарни лекарствени продукти в храните от животински произход за:

А. коректна употреба на ветеринарни лекарствени продукти;

Б. забрана за употреба на неразрешени или незаконни ветеринарни лекарствени продукти и вещества;

Приложимост

Изискването е приложимо за всички животновъдни обекти, в които се отглеждат животни за производство на храни и в които се използват ветеринарни лекарствени продукти (ВЛП) и/или медикаментозни фуражи.

ЗИУ 5.11

Изисквания

А

- наличие на Дневник на собствениците/ползватели на животновъдни обекти за проведените лечебно-профилактични мероприятия КВМПИДВМС- 67.

- наличие на рецепти, издадени от регистриран ветеринарен лекар за ВЛП съгласно чл. 374, ал.1 от ЗВД и актуален договор с регистриран ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект.

- използваните ВЛП и/или медикаментозен фураж да се използват за съответния вид животни, за които са предназначени.

- забраната за притежание на активни субстанции, предназначени за производство на ВЛП.

- наличие на документи за произход на съхранявани в животновъдния обект и използвани ВЛП.

- употреба на ВЛП при условията посочени в чл. 323 от ЗВД и спазване на сроковете по чл. 324 от ЗВД (използване на ВЛП за облекчаване на непоносими страдания).

-да се използват ВЛП, които са в срок на годност.

-съхранение на ВЛП, посочени от производителя.

-забраната за използване на ВЛП с наложена забрана или ограничения за употреба.

-спазват се карентните срокове при използване на ВЛП.

- спазват се условията за употреба на ВЛП, посочени върху опаковката и в листовката за употреба – вида животни за които са предназначени и показанията за употреба

Б

-Спазва се забраната за нерегламентирано третиране на животните с ВЛП.

-Спазва се изискването в животновъдния обект да се използват ВЛП, за които има издаден лиценз за употреба и са закупени от лицензирани търговци.

ЗИУ 5.12 Изисквания с оглед спазване на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи.

Приложимост:

Изискването е приложимо във всички земеделски стопанства, в които се извършват дейности по производство, преработка и разпространение на храни, както и на производство, приготвяне, преработка, съхранение, транспорт, изхранване или разпространение на фуражи.

Изискването не е приложимо за животновъден обект - лично стопанство и първично производство за лична употреба, домашно приготвяне, обработване или съхранение на храни за лична консумация в домашни условия, както и директната доставка от производителя на малки количества първични продукти до крайния потребител или до местни обекти за търговия на дребно, директно снабдяващи крайния потребител, в съответствие с чл.1 пар.2, буква а), буква б) и буква в) на Рег. 852/2004г. и по реда на Наредба № 26 от 14.10.2010 г. за специфичните изисквания за директни доставки на малки количества суровини и храни от животински произход, както и хранене на животни, които не се отглеждат за производство на храни, в съответствие с чл. 2, пар. 2, буква в) на Рег183/2005г.

ЗИУ 5.12

Изисквания:

- операторът да има разработена СУБХ и СУБФ и програма за вземане на проби, определени от земеделският стопанин за съответната календарна година, относно съдържание на пестициди във фуражите и/или храните.
- за водене на коректни и актуални записи в „Дневник за проведените растителнозащитни мероприятия и торене“, като част от програмата за самоконтрол.
- операторът да изпълнява разработената програма за вземане на проби, определени от земеделският стопанин за съответната календарна година. Предоставени са резултати от лабораторен анализ, за определените от земеделският стопанин проби, на изхранваните фуражи и произвежданите храни, съгласно които фуражите/храните не съдържат остатъци от пестициди над максимално допустимите количества, посочени в Регламент (ЕО) № 396/2005).
- Декларация за произход и съответствие с изискванията на чл. 17 от Регламент (ЕО) № 178/2002 за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните и пусканите на пазара фуражи.

ЗИУ 6.2 Забрана за пускане на пазара за консумация от човека на животни и аквакултури, третирани със забранени вещества*.

Изисквания

- при реализация на пазара на животните за разплод в края на репродуктивния период от живота им, които по време на този период са били третирани със забранени вещества*, да са спазени приложимите изискванията при отглеждане на животните, посочени в ЗИУ 6.1.
- при реализация на пазара на животните за разплод, в края на репродуктивния период от живота им, които по време на този период са били третирани със забранени вещества*, същите да са съпроводени с декларация, с която собственикът гарантира, че карентния срок на приложения ВЛП е изтекъл.
- да е представено ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване/транспортиране на животни (ВМС) на територията на страната, издадено от регистрирания ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект , а в определени случаи и от официален ветеринарен лекар.
- да е представен сертификат, издаден чрез система „ТРЕЙСИС“, от официален ветеринарен лекар, за транспортиране при вътрешнообщностна търговия за друга страна член.
- да е представен ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител, издаден от официален ветеринарен лекар, при износ за трета страна.
- забраната за пускане на пазара на третирани животни или на третирани животни, с неизтекъл карентен срок на използваните ВЛП.

ТРЕТИРАНЕ С ТЕРАПЕВТИЧНА ЦЕЛ

•забрана земеделският стопанин, отглеждащ животни, които са предназначени за консумация от човека, да притежава ветеринарни лекарствени продукти (ВЛП), които съдържат бета-агонисти за изкуствено предизвикване на токолиза при животни.

- забрана за третиране на продуктивни животни, включително и животни за разплод в края на репродуктивния период от живота им, с бета-агонисти, с изключение на случаите на инжективно прилагане при крави с цел предизвикване на токолиза при отелване. Прилагането на бета-агонисти с цел предизвикване на токолиза следва да е извършено от регистриран ветеринарен лекар.

- при третиране с терапевтична цел и с разрешен ВЛП на еднокопитни животни (с алил тренболон-орално или бета-агонисти), ВЛП да са употребени в съответствие с указанията на производителя. Манипулацията следва да е извършена от регистриран ветеринарен лекар или от лице, което не е ветеринарен лекар, но под негов контрол и на негова отговорност.

- прилагането на тестостерон или прогестерон и техни производни с терапевтична цел, да се извършва само върху идентифицирани животни. Същите ВЛП веднага се хидролизират след резорбцията им на мястото на прилагане. Манипулацията следва да се извършва от регистриран ветеринарен лекар с ВЛП, разрешени за употреба. ВЛП са приложени инжективно, а в случай на лечение на овариална дисфункция - чрез вагинална спирала. Третирането на животните не е извършено чрез имплант.

- всички третираня да бъдат регистрирани в амбулаторния дневник от отговорния, за животновъдния обект, регистриран ветеринарен лекар. В дневника следва да бъдат вписани задължително : вида на третирането, наименованието и срока на годност на приложения ВЛП, датата на третирането и идентификационния номер на третирано животно. (Записите в дневника следва да се съхраняват в срок от 5 години ,от датата на третиране.)

ТРЕТИРАНЕ СЪС ЗООТЕХНИЧЕСКА ЦЕЛ

-третирането на животни по изключение, със зоотехническа цел, да е извършено с разрешен за употреба ВЛП, който съдържа субстанция с андрогенно и гестагенно действие или на субстанции с естрогенно действие, когато те са различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери.

•Забележка: Не се третират със зоотехническа цел продуктивни животни, както и животни за:

•1. отглеждани за месо.

2. разплод, в края на репродуктивния период от живота им.

-третирането с ВЛП, съдържащи субстанции с андрогенно, гестагенно или естрогенно действие, да е регистрирано в амбулаторния дневник от отговорния за животновъдния обект регистриран ветеринарен лекар. В дневника следва да бъдат вписани задължително: вида на третирането, наименованието и срока на годност на приложения ВЛП, датата на третирането и идентификационния номер на третирано животно. (Записите в дневника следва да се съхраняват в срок от 5 години, от датата на третиране.)

- прилагането на субстанциите за синхронизиране на еструса или подготовка на донори и реципиенти за имплантиране на ембриони, да е извършено от регистриран ветеринарен лекар или лице което не е ветеринарен лекар, но манипулацията е извършена под негов контрол и на негова отговорност.

- при извършване на инверсия на пола, същата е допусната само при млади риби до 3-месечната им възраст, като това е извършено чрез прилагане на разрешен за употреба ВЛП, съдържащ субстанция с андрогенно действие.

- за приложения ВЛП да има издадена рецепта от регистриран ветеринарен лекар.

(Рецептата не следва да е използвана повторно.)

ЗИУ 6.3 Забрана за пускане на пазара на месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

Приложимост

Изискването е приложимо в земеделски стопанства, при отглеждане на продуктивни животни за консумация от човека и в обекти за отглеждане на аквакултури, които разполагат със собствени предприятия за добив на месо и аквакултури, както и на обекти за производство или предаване за преработка на храни.

Изисквания

- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно или бета-агонистично действие, да се пуска на пазара след изтичане на карентният срок на съответната субстанция, преди животните да бъдат заклани.

- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно действие или бета-агонисти, да се пуска на пазара при спазване на условията:

1. животните да са третирани със субстанции, включени в състава на лицензиран за употреба и разрешен ВЛП;

2. да са спазени приложимите изисквания при отглеждане на животните и аквакултури посочени в ЗИУ 6.1.

ЗИУ 6.3 Забрана за пускане на пазара на месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

Изисквания

- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно действие или бета-агонисти, да се пуска на пазара при условия, че при продуктивни животни не се допуска употребата на:

1. ВЛП, който съдържа хормонални субстанции, когато:

а) е с депо действие;

б) карентният му срок е над 15 дни;

в) за него не са известни условията за употреба;

г) липсва аналитичен метод, оборудване или реактиви за доказване на остатъчни количества от хормоналната субстанция в суровини от животински произход;

2. ВЛП, който съдържа субстанция и с бета-агонистично действие, е с карентен срок над 28 дни.

- при реализация на пазара на животните за разплод, в края на репродуктивния период от живота им, които по време на този период са били третирани със забранени вещества*, същите да са съпроводени с декларация, с която собственикът гарантира, че карентният срок на приложения ВЛП е изтекъл.

- да е представено ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване/транспортиране на животни (ВМС) на територията на страната, издадено от регистрирания ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект, а в определени случаи и от официален ветеринарен лекар.

- да е представен сертификат, издаден чрез система „ТРЕЙСИС“, от официален ветеринарен лекар, за транспортиране при вътрешнообщностна търговия за друга страна член.

- да е представен ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител, издаден от официален ветеринарен лекар, при износ за трета страна.

- забрана за пускане на пазара на третирани животни или на третирани животни, с неизтекъл карентен срок на използваните ВЛП.

ЗИУ 6.4 Забрана за преработване или предаване за преработка на аквакултури и месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

Приложимост

Изискването е приложимо в земеделски стопанства, при отглеждане на продуктивни животни за консумация от човека и в обекти за отглеждане на аквакултури, които разполагат със собствени предприятия за добив на месо и аквакултури, както и на обекти за производство или предаване за преработка на храни.

Изисквания

- месо или суровини и храни, добити от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно или бета-агонистично действие, да се пускат на пазара или реализират след изтичане на карентният срок на съответната субстанция, преди животните да бъдат заклани.
- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно действие или бета-агонисти, да се пуска на пазара при спазване на условията:
  1. животните да са третирани със субстанции, включени в състава на лицензиран за употреба и разрешен ВЛП;
  2. да са спазени приложимите изисквания при отглеждане на животните и аквакултури посочени в ЗИУ 6.1.

ЗИУ 6.4 Забрана за преработване или предаване за преработка на аквакултури и месо от животни, които са били третирани със забранени вещества*.

- месо, добито от животни, третирани със субстанции с естрогенно /субстанции различни от 17 бета-естрадиол и неговите естери/, андрогенно, гестагенно действие или бета-агонисти, да се пуска на пазара при спазване на условията:

При продуктивни животни не се допуска употребата на:

1. ВЛП, които съдържат хормоналните субстанции, когато:

а) е с депо действие;

б) карентният му срок е над 15 дни;

в) за него не са известни условията за употреба;

г) липсва аналитичен метод, оборудване или реактиви за доказване на остатъчни количества от хормоналната субстанция в суровини и храни от животински произход;

2. ВЛП, който съдържа субстанция/и с бета-агонистично действие, е с карентен срок над 28 дни.

- при реализация на пазара на животните за разплод, в края на репродуктивния период от живота им, които по време на този период са били третирани със забранени вещества*, същите да са съпроводени с декларация, с която собственикът гарантира, че карентния срок на приложения ВЛП е изтекъл.

- да е представено ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване/транспортиране на животни (ВМС) на територията на страната, издадено от регистрирания ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект, а в определени случаи и от официален ветеринарен лекар.

- да е представен сертификат, издаден чрез система „ТРЕЙСИС“, от официален ветеринарен лекар, за транспортиране при вътрешнообщностна търговия за друга страна член.

- да е представен ветеринарномедицински сертификат по образец на страната вносител, издаден от официален ветеринарен лекар, при износ за трета страна.

- забрана за пускане на пазара на третирани животни или на третирани животни, с неизтекъл карентен срок на използваните ВЛП.